

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Pwy fydd yn cymryd rhan yng Nghynllun Atebolrwyddau Presennol (ELS) Cymru?

- Ni ellir creu'r ELS ond ar ôl trafodaethau llwyddiannus rhwng pob sefydliad amddiffyn meddygol unigol a Llywodraeth Cymru. Ar ôl i gytundeb gael ei wneud, mae contract ffurfiol yn cytuno i drosglwyddo asedau i Lywodraeth Cymru ynghyd â throsglwyddo'r cyfrifoldeb cyfreithiol dros atebolrwyddau esgeuluster clinigol o'r sefydliad amddiffyn meddygol sy'n cymryd rhan.
- Dim ond sefydliadau amddiffyn meddygol sydd wedi dod i gytundeb â Llywodraeth Cymru, a'u haelodau sy'n Ymarferwyr Cyffredinol, fydd yn cymryd rhan yn yr ELS i Gymru.
- Rydym wedi dod i gytundeb â'r Gymdeithas Gwarchod Meddygol ar 15 Tachwedd 2019 ac Undeb Amddiffyn Meddygol a Deintyddol yr Alban ar 11 Chwefror 2020. Rydym wedi datgan ein hawydd erioed i ddod i gytundeb â phob un o'r tri phrif sefydliad amddiffyn meddygol ac rydym yn gobeithio gallu dod i gytundeb boddhaol â'r Undeb Amddiffyn Meddygol

Sut y bydd Ymarferwyr Cyffredinol yn cael mynediad i Gynllun Atebolrwyddau Presennol Cymru?

I roi gwybod am hawliadau esgeuluster clinigol newydd neu bosibl sy'n ymwneud â digwyddiadau cyn 1 Ebrill 2019, tan rybudd pellach, dylai Ymarferwyr Cyffredinol sy'n aelodau o sefydliad amddiffyn meddygol (MDO) sy'n cymryd rhan hysbysu'r hawliad i'w MDO a ddarparodd yswiriant bryd hynny am gyngor ar y camau nesaf. Bydd yr MDO yn atgyfeirio at Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg ("NWSSP L&R") fel y bo'n briodol.

A fydd trefniadau'r Cynllun Atebolrwyddau Presennol yn darparu yswiriant i staff

practis yn ogystal ag i Ymarferwyr Cyffredinol?

- Bydd y cynllun ELS yn cwmpasu gweithgareddau'r holl gontractwyr sy'n darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol a fydd yn cynnwys atebolrwyddau clinigol sy'n deillio o weithgareddau staff practis Ymarferwyr Cyffredinol a gweithwyr proffesiynol meddygol eraill megis Ymarferwyr Cyffredinol cyflogedig, Ymarferwyr Cyffredinol sy'n locwm, fferyllwyr practis, nyrsys practis etc.
- Ni fydd yn cynnwys gwaith preifat, cwynion, cyfranogaeth yn achosion y crwner, gwrandawiadau'r Cyngor Meddygol Cyffredinol na materion eraill. Ni fydd y cynllun yn cwmpasu deintyddiaeth gofal sylfaenol, deintyddiaeth gofal cymunedol, fferylliaeth gymunedol ac optometreg. Dylai Ymarferwyr Cyffredinol barhau i atgyfeirio'r materion hyn ac unrhyw ymholiadau cysylltiedig at eu sefydliad amddiffyn meddygol perthnasol.

A oes unrhyw agweddau ar waith Ymarferwyr Cyffredinol na chônt eu cwmpasu gan y Cynllun Atebolrwyddau Presennol?

- Ni fydd y cynllun yn cwmpasu gwaith preifat, cwynion, cyfranogaeth yn achosion y crwner, gwrandawiaidau'r Cyngor Meddygol Cyffredinol, ymchwiliadau'r ICO a materion eraill. Dylai Ymarferwyr Cyffredinol barhau i atgyfeirio'r materion hyn ac unrhyw ymholiadau cysylltiedig at eu sefydliad amddiffyn meddygol perthnasol.
- Ni fydd y cynllun yn cwmpasu deintyddiaeth gofal sylfaenol, deintyddiaeth gofal cymunedol, fferylliaeth gymunedol ac optometreg.

A gaiff Ymarferwyr Cyffredinol a'u henw da eu hamddiffyn yn gadarn?

- Caiff. Bydd Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg yn amddiffyn hawliadau yn gadarn hyd at brawf lle bo'n briodol (gan gynnwys hawliadau gwerth isel) ac yn gwerthfawrogi'n llawn yr angen i ddiogelu a chefnogi Ymarferwyr Cyffredinol, eu staff a'u henw da. Mae Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg yn cefnogi clinigwyr yn llawn drwy gydol y broses gyfreithiol, gan wrando ac ymateb i bryderon.

Pa mor bell yn ôl y caiff hawliadau eu cwmpasu gan y cynllun? / Beth yw'r berthynas â Deddf Cyfyngiadau 1980?

- Mae gan yr ELS y potensial i gwmpasu unrhyw hawliad am esgeuluster clinigol yn erbyn Ymarferydd Cyffredinol, a oedd yn aelod o MDO a gwmpesir gan y cynllun, lle y digwyddodd y weithred neu'r anweithred cyn 1 Ebrill 2019.
- Mewn achosion o esgeuluster clinigol sy'n arwain at niwed personol neu farwolaeth, y cyfnod cyfyngu yw tair blynedd o ddyddiad y weithred esgeulus neu ddyddiad gwybodaeth yr hawlydd am niwed, p'un bynnag ddaw i ben olaf. Er hynny, mae gan farnwyr ddisgresiwn i estyn y cyfnod cyfyngu ac fe allai partïon gytuno ar brydiau i estyn neu ildio'r cyfnod i arbed neu leihau'r risg o gostau cyfreithiol.
- I'r ELS, mae'n debygol mai dyddiad gwybodaeth yr hawlydd fydd y dyddiad perthnasol.
- Bydd yr ELS yn gymwys i Ymarferwyr Cyffredinol hyd yn oed os ydynt wedi ymddeol (fel sy'n wir ar gyfer FLS).

Beth am y ddyletswydd gonestrwydd a'r angen i Ymarferwyr Cyffredinol gydymffurfio â dyletswyddau cyfreithiol eraill y gallent fod yn ddarostyngedig iddynt?

Ni fwriedir i ddim byd yn y Cynllun Atebolrwyddau Presennol na Chynllun Atebolrwyddau'r Dyfodol wrthddweud dyletswyddau cyfreithiol eraill y gallai darparwyr gofal sylfaenol fod yn

ddarostyngedig iddynt. Ymhellach, ni fwriedir i'r Cynllun ragfarnu darparwyr gofal sylfaenol mewn perthynas â gweithredu'r cynllun, o dan amgylchiadau lle y maent wedi cydymffurfio â dyletswyddau cyfreithiol o'r fath. Gallai rhestr nad yw'n gynhwysfawr o enghreifftiau o ddyletswyddau o'r fath gynnwys:

- darparu tystiolaeth onest fel tyst i'r crwner at ddiben cwest; neu
- darparu tystiolaeth onest fel tyst i'r heddlu neu'r llysoedd yng nghyd-destun achos troseddol; neu
- cydymffurfio â chais am fynediad at ddata gan y testun o dan GDPR
- arfer dyletswydd gonestrwydd (ar ôl iddi gael ei gweithredu yng Nghymru).

Er hynny gallai fod amgylchiadau lle y mae Gweinidogion Cymru neu weithredwr y Cynllun yn anghytuno â darparwr gofal sylfaenol bod dyletswydd gyfreithiol o'r fath yn bodoli neu'n cael ei harfer yn briodol. O dan amgylchiadau o'r fath gellir arfer disgresiwn fel y caniateir gan y Cynllun

Ar gyfer digwyddiadau ar neu ar ôl 1 Ebrill 2019, mae canllawiau Cynllun ar gyfer Indemnïad Ymarfer Meddygol Cyffredinol (GMPI) yn gofyn i'r darparwr gofal sylfaenol gysylltu â thîm Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg cyn darparu ymateb sy'n gyfystyr â thorri dyletswydd neu'n cydnabod camgymeriadau yng ngofal, diagnosis a thriniaeth claf. Yn y mwyafrif o achosion bydd hyn yn bosibl ac mae tîm GMPI Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg yn falch o ymdrin ag unrhyw ymholiadau ynghylch indemnïad bryd hynny hefyd.

Mae canllawiau GMPI i'w gweld yma

<http://www.nwssp.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/1178/LR%20Scheme%20for%20General%20Medical%20Practice%20Indemnity%20Guidelines%20v27%20and%20App%20A%2003%2004%202019.pdf>

Ar gyfer Digwyddiadau cyn 1 Ebrill 2019, tan rybudd pellach, dylai ymarferydd cyffredinol sy'n aelod o sefydliad amddiffyn meddygol (MDO) gysylltu â'u MDO a ddarparodd yswiriant bryd hynny am gyngor ar y camau nesaf cyn darparu ymateb sy'n gyfystyr â thorri dyletswydd neu'n cydnabod camgymeriadau yng ngofal, diagnosis a thriniaeth claf yn unol â dyletswydd gyfreithiol neu fel arall. Bydd yr MDO yn atgyfeirio'r mater at Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru - Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg fel y bo'n briodol.